

Framtidens värmelösning är en energilösning

Inom Värmemarknad Sverige har vi på olika sätt närmast oss frågan om framtidens värmelösning. En tydlig gemensam nämnare är att aktörerna, i synnerhet fastighetsägarna, i allt högre grad ser frågan som en delfråga i den större frågan om den framtida energilösningen. Tydligast blir kopplingen för de som önskar kombinerade lösningar mellan fjärrvärme och värmepumpar, vilket leder till en förskjutning av värme frågan mot en fråga om el. Numera hänger detta också samman med ett ökat intresse för solceller och laddstolpar på och i anslutning till fastigheterna och det uppseglade intresset för lagring av energi i fastigheter i form av både värme och el. Den utökade frågeställningen leder till mer komplexitet men samtidigt också ökade möjligheter till synergieffekter. Utöver detta önskar många ett ökat fokus på effektbehovet i fastigheten, man ser återvinning av värme som alstras inom fastigheten som en naturlig utveckling och man önskar förbättrade möjligheter till mätning, styrning och uppföljning.

Projektet Värmemarknad Sverige etapp III har som delmål att belysa vad framtidens värmeförsörjning kan innebära. Två inledande moment inom det arbetet redovisas i detta resultatblad. Det första momentet är en övning med referensgruppen, där deltagarna i grupper skissade på hur de ser på framtidens värmelösning i ett nytt hus med hög energiprestanda. Det andra momentet är ett antal djupintervjuer med större fastighetsägare om bla drivkrafter kopplat till framtidens värmelösningar.

Fastighetens hela energiförsörjning, inte bara värme

Resultaten från bägge dessa moment visar på att man i allt väsentligt ser till fastighetens hela energiförbrukning (och produktion) istället för att enskilt se till värme frågan. Drivkrafter för detta är bl.a. att få en ökad robusthet genom att ha tillgång till en kombination av lösningar som delvis överlappar varandra samt att genom styrning optimera systemet för varje givet tillfälle. Man önskar också se en förskjutning i frågan om fastigheternas behov från energi till effekt. Här nämns också att det måste löna sig att spara på effekt, inte bara på energi. På samma sätt har många uppgett ett önskemål om ett ökat fokus på fastighetens nettoenergi behov istället för på köpt energi, vilket i så fall skulle leda till ett ökat fokus på byggnadens klimatskal.

Ökad återvinning

Gällande värmeförsörjningen är en gemensam bild att man ser en trend mot ökad återvinning av värme som alstras i byggnaden. Det gäller då i första återvinning av frånluftsvärmen men någon nämner också återvinning av värmen i avloppsvattnet. Vidare nämns låga temperaturer för uppvärmning och golvvärme. Vissa beskriver värmepump eventuellt i kombination med solvärme som en naturlig lösning för småhus.

Bättre styrning

Många uppger att man ser ett behov till bättre styrning av energisystemen i fastigheterna. För att detta ska vara möjligt uppger man att det krävs bättre mätning och bättre system för övervakning och uppföljning. Här måste också skapas möjligheter för att överföra information och mätdata mellan aktörerna. Digitalisering ses som en möjliggörare för dessa behov.

Vidare vill man kunna flytta energi i tiden och nyttja fastigheten för lagring för att på så vis begränsa effektbehovet. Här ser man då samtidigt ett behov av en prissättning som gagnar dessa åtgärder. Gemensamt är också att aktörerna ser ett behov av en ökad samverkan mellan kund och leverantör för att uppfylla individuella och gemensamma mål.

Fastighetsbolagen vill tänka nytt inom många områden

Utkomsten av intervjuer med fastighetsägare kring framtidens värmelösning kan sammanfattas i tre tydliga inriktningar som idag verkar parallellt hos olika fastighetsbolag, men också inom samma verksamhet.

1. Skapa nya möjligheter genom att tänka större än sin egen fastighet

De fastighetsbolag som har arbetat igenom "skalet" på sitt fastighetsbestånd och gjort stora förbättringar i sin energiförbrukning är nu redo för att ta nästa steg. Nästa steg är då att se energifrågan från ett större perspektiv än bara en enskild fastighet; nämligen tvärs flera fastigheter och fastighetsägare.

Många pratar om att ta ett gemensamt ansvar och samverka. Man nämner att deras bolag är intresserade av möjligheten att dra nytta av andras överskottsenergi, själva producera energi där det är lämpligt och sälja överskottet till andra, samt att avstå förbrukning när den behövs bättre på annat håll.

Detta sätt att tänka visar att fastighetsbolagen är öppna för att ta en annan roll på marknaden. Går man i denna riktning är man inte bara kund, utan

en aktiv part som är med och tar ansvar. En person beskrev rollen man vill ha som "en aktiv del i ett marknadsmässigt helhetstänkade energisystem".

2. Förfina sin lösning att bättre passa egna verksamheten

Vissa fastighetsägare har önskemål om att anpassa sin värme- och kyl lösning bättre utifrån verksamhetens förutsättningar och mål. Detta kräver att energibolagen går ifrån tanken att "en lösning funkar för alla".

Fastighetsägarna har tydliga tankar om hur en lösning kan se ut, och har med sin erfarenhet och kompetens en god inblick i vad det skulle innebära för energibolaget. De har också utvecklade tankar på alternativa sätt att uppfylla behovet om energibolaget inte vill samarbeta.

3. Utveckla sin flexibilitet

För flera fastighetsägare är det viktigt att inte låsa in sig för enspårigt på hur framtidens energilösning kommer att se ut. De vill ha möjligheter, inte vara låsta. Bakom denna önskan finns faktorer som t.ex. föränderliga politiska vindar, påtryckningar från ägare och samhälle, en generellt hög förändringstakt och erfarenheter av snabba tekniska utvecklingsprång.

Dessa fastighetsbolag arbetar därför aktivt med att sprida risker i sin energilösning, och att säkra möjligheter att ställa om när/om det blir aktuellt.

VILL DU VETA MER?

Kontakta Mårten Haraldsson,
marten.haraldsson@profu.se

